

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13, 89/16 i 5/22) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2021. GODINU NEZAVISNE BOSANSKOHERCEGOVAČKE LISTE

Broj: 03-07-6-415/22
Sarajevo, 05.02.2023. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE	11

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Nezavisne bosanskohercegovačke liste za 2021. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu utvrđeno je da je Nezavisna bosanskohercegovačka lista prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 8. stav (1) i (4), člana 11. stav (1) i (2) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Nezavisne bosanskohercegovačke liste za 2021. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Nezavisna bosanskohercegovačka lista se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	520,00	0,32
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	5.190,00	3,16
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	3.902,64	2,38
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	141.673,36	86,32
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	151.286,40	92,18
II	Ostali prihodi i drugo	12.837,28	7,82
	Izvori finansiranja (I+II)	164.123,68	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu, politička stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 127.460,41 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Nezavisna bosanskohercegovačka lista. Skraćeni naziv stranke je NBL.

Nezavisna bosanskohercegovačka lista je registrovana kod Općinskog suda u Sarajevu, Rješenjem broj: 065-0-F-17-000016 od 14.12.2017. godine.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, ulica Obala Kulina Bana 24.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke 2021. godine je Ibrahim Hadžibajrić, predsjednik.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskog izvještaja za 2021. godinu je Nermina Jusić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, organizacionu strukturu Nezavisna bosanskohercegovačka lista čine:

- Sjedište političke stranke u Sarajevu
- organizacioni dijelovi stranke u gradovima: Zenica, Tuzla i Goražde i
- organizacioni dijelovi stranke u općinama: Novo Sarajevo, Ilidža i Vogošća.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Nezavisne bosanskohercegovačke liste za 2021. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenog zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Nezavisne bosanskohercegovačke liste obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju izvršila je pregled finansijskih izvještaja Nezavisne bosanskohercegovačke liste u periodu od 2017. do 2020. godine, nakon čega su izdati izvještaji o pregledu sa nalazima revizije, mišljenjem revizora i preporukama političkoj stranci.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu stranci su date preporuke: da svake godine donosi precizan i jasan program utroška sredstava i da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristi u skladu sa programom i statutom za ostvarivanje ciljeva političke stranke, da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi tačne evidencije o svojim prihodima, rashodima i obavezama, da dobrovoljne priloge u novcu uplaćuje na transakcijski račun Centrale stranke, da vodi evidenciju o priložima, bez obzira na koji način ih ostvaruje, da se ne finansira iz izvora koji su političkim strankama zabranjeni, da obrati pažnju na ispravnost i vjerodostojnost knjigovodstvenih isprava, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i da poštuje odredbe Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i podzakonske akte Centralne izborne komisije BiH, kojim se uređuje postupak otvaranja namjenskog računa i njegovo korišćenje isključivo za finansiranje izborne kampanje.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu, utvrđeno je da Nezavisna bosanskohercegovačka lista nije ispoštovala date preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Nezavisna bosanskohercegovačka lista je prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) U skladu sa odredbama iz člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka je obavezna sačiniti program utroška sredstava za svaku kalendarsku godinu, te u skladu sa istim sredstva koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom. Program utroška sredstava politička stranka je obavezna dostaviti Centralnoj izbornoj komisiji BiH do 31.03. tekuće godine.

Od Nezavisne bosanskohercegovačke liste je, obavještenjem broj: 03-07-6-606-1/21 od 15.03.2021. godine za podnošenje godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, zatraženo da dostavi program utroška sredstava za 2021. godinu.

Politička stranka nije postupila po navedenom zahtjevu, odnosno nije dostavila program utroška sredstava.

Dokument koji je Nezavisna bosanskohercegovačka lista Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavila 22.09.2022. godine, u toku kontrole finansijskog izvještaja, nije uzet u obzir jer je politička stranka u cjelosti prepisala ostvarene režijsko-administrativne troškove iz finansijskog izvještaja, te dokument pokušala predstaviti kao program utroška sredstava za 2021. godinu.

- (2) Nezavisna bosanskohercegovačka lista je u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju prijavila troškove ulaganja u tuđa sredstva u iznosu od 7.001,28 KM. Na računu pravnog lica Neimari d.o.o. Sarajevo broj: 74/2021 od 04.08.2021. godine, koje je dostavila politička stranka, u navedenom iznosu su fakturirani građevinsko-zanatski i elektroradovi u prostorijama stranke, dok su u obračunu izvedenih radova navedeni: izrada elektroinstalacija, računarske mreže i građevinski radovi na gletovanju i bojenju zidova. Izvođač radova je potvrdio da su radovi izvedeni u objektu na adresi Obala Kulina Bana broj 24/2.

S obzirom da je poslovni prostor na navedenoj adresi u vlasništvu Općine Stari Grad Sarajevo, Centralna izborna komisija BiH se obratila Općini sa zahtjevom da odgovori da li je Nezavisna bosanskohercegovačka lista 2021. godine izvršila ulaganje u općinski prostor, koje je politička stranka navela u svom finansijskom izvještaju.

Općina Stari Grad Sarajevo je u svom aktu broj: 04-11-9338/23 od 15.12.2023. godine navela da Općinska Služba za privredu nema informaciju o izvedenim radovima vezano za izradu elektroinstalacija, računarske mreže i građevinskih radova na gletovanju i bojenju zidova u poslovnom prostoru u ulici Obala Kulina Bana broj 24/2, a koji je u vlasništvu Općine Stari Grad Sarajevo.

Takođe, Općina je konstatovala da Nezavisna bosanskohercegovačka lista, zakupoprimac poslovnog prostora u ulici Obala Kulina Bana broj 24/2, nije Službi za privredu Općine Stari Grad Sarajevo podnijela zahtjev za izdavanje saglasnosti za tekuće održavanje.

Na osnovu navedenog nije utvrđeno u koju svrhu i sa kojim ciljem je Nezavisna bosanskohercegovačka lista ostvarila trošak sredstava u iznosu od 7.001,28 KM.

S obzirom da je politička stranka troškove, koje je u finansijskom izvještaju prijavila u iznosu od 127.460,41 KM, ostvarila bez programa utroška sredstava, te da nije utvrđeno u koju svrhu je utrošila sredstva u iznosu od 7.001,28 KM Nezavisna bosanskohercegovačka lista je prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Politička stranka je prekršila odredbe člana 5. stav (4) i člana 8. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Nezavisna bosanskohercegovačka lista nije uspostavila evidenciju u poslovnim knjigama, niti je u finansijskom izvještaju prijavila nenovčane donacije koje je ostvarila korištenjem poslovnih prostora u Općini Stari Grad Sarajevo i Općini Kalesija.

- Politička stranka je za svoj rad bez plaćanja zakupnine koristila poslovni prostor Općine Stari Grad Sarajevo, na adresi Obala Kulina bana 24. S obzirom da politička stranka nije plaćala zakupninu, ostvarila je nenovčanu donaciju, o kojoj nije uspostavila evidenciju u poslovnim knjigama, niti je isu prijavila u svom finansijskom izvještaju.
- Uvidom u akt Općine Kalesija broj: 02-04-1748/22 od 02.08.2022. godine i Odluku o načinu i uslovima raspodjele poslovnih prostora u stambeno-poslovnoj zgradi „Stari MUP“ Kalesija, stambeno-poslovnoj zgradi „Zvorničanka“ i poslovnoj zgradi „Dom mladih“ Kalesija ("Službeni glasnik Općine Kalesija", broj: 4/21 od 07.05.2021. godine) utvrđeno je da je

Nezavisna bosanskohercegovačka lista koristila poslovne prostorije površine 27 m² u zgradi „Zvorničanka“.

Općina Kalesija je u svom aktu navela da je zakupnina za Nezavisnu bosanskohercegovačku listu plaćena u iznosu od 172,50 KM, te da je na dan 31.12.2021. godine ostao dug stranke u iznosu od 27,00 KM.

Kontrolom finansijske dokumentacije i poslovnih knjiga stranke, utvrđeno je da zakupninu nije platila Nezavisna bosanskohercegovačka lista. Obzirom da je obavezu političke stranke za zakupninu izmirilo drugo lice, stranka je ostvarila nenovčanu donaciju u iznosu od 172,50 KM.

Politička stranka je, u skladu sa odredbama iz člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, bila obavezna u poslovnim knjigama uspostaviti evidenciju o navedenim donacijama i iste prijaviti u finansijskom izvještaju po tržišnoj vrijednosti.

(2) Općina Kalesija nije navela lice koje je platilo zakupninu koji je koristila Nezavisna bosanskohercegovačka lista, niti druge podatke na osnovu kojih bi se utvrdio identitet donatora, pa je donacija koju je stranka ostvarila u iznosu od 172,50 KM zabranjena u skladu sa odredbom iz člana 8. stav (1) tačka e) Zakona o finansiranju političkih stranaka¹.

(3) Nezavisna bosanskohercegovačka lista je ostvarila nenovčane donacije od pravnog lica koje je sa organom izvršne vlasti imalo sklopljene ugovore o javnim nabavkama, čija vrijednost u jednoj kalendarskoj godini prelazi iznos od 10.000,00 KM.

- Politička stranka je 2021. godine evidentirala u poslovnim knjigama i prijavila u finansijskom izvještaju nenovčanu donaciju pravnog licu Tehnograd-company d.o.o. Tuzla u iznosu od 3.902,64 KM, te navela da je istu ostvarila otpisom dugovanja prema ovom pravnom licu.

Međutim, uvidom u poslovne knjige i finansijsku dokumentaciju utvrđeno je da je Nezavisna bosanskohercegovačka lista ostvarila nenovčanu donaciju od pravnog lica JATA GROUP d.o.o. Srebrenik.

Pravno lice JATA GROUP d.o.o. Srebrenik je 19.08.2020. godine donijelo Odluku o uplati novčane donacije Nezavisnoj bosanskohercegovačkoj listi u iznosu od 2.902,64 KM i Odluku broj: 01-2111/20 od 01.10. 2020. godine o uplati novčane donacije u iznosu od 1.000,00 KM. Odluke je pravno lice JATA GROUP d.o.o. Srebrenik realizovalo na način da je izmirilo obaveze Nezavisne bosanskohercegovačke liste prema pravnom licu Tehnograd-company d.o.o. Tuzla u iznosu od 3.902,64 KM.

- Pravno lice JATA GROUP d.o.o. Srebrenik je u svom aktu broj: 01-3151/23 od 21.11.2023. godine, koji je dostavilo Centralnoj izbornoj komisiji BiH navelo da je u skladu sa Odlukom o uplati nenovčane donacije, broj: 01-1636/20 od 06.08.2020. godine Gradskom odboru Nezavisne bosanskohercegovačke liste Tuzla dalo donaciju u iznosu od 500,00 KM. Donacija je realizovana uplatom sredstava pravnom licu OFF-SET d.o.o. Tuzla u ime Nezavisne bosanskohercegovačke liste.

Politička stranka, suprotno odredbama člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, nije uspostavila evidenciju o navedenoj donaciji i istu nije prijavila u finansijskom izvještaju

Uvidom u akt Grada Srebrenika broj: 02-19-537/23 od 24.11.2023. godine utvrđeno je da je Pravno lice JATA GROUP d.o.o. Srebrenik 2020. i 2021. godine imalo sklopljene ugovore o javnim nabavkama sa gradom Srebrenikom. Ugovori su 2020. godine sklopljeni u iznosu od 3.209.504,27 KM, a 2021. godine u iznosu od 2.725.513,74 KM.

¹ U skladu sa odredbom iz člana 8. stav (1) tačka e) Zakona o finansiranju političkih stranaka, zabranjuje se anonimnim donatorima da finansiraju političke stranke.

Nenovčane donacije koje je Nezavisna bosanskohercegovačka lista ostvarila od pravnog lica JATA GROUP d.o.o. Srebrenik u iznosu od 4.402,64 KM, u skladu sa odredbom iz člana 8. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka², predstavljaju zabranjen izvor finansiranja političke stranke.

c) Politička stranka je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i (2) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom finansijskog izvještaja, poslovnih knjiga i finansijske dokumentacije utvrđeno je da Nezavisna bosanskohercegovačka lista nije uspostavila adekvatne evidencije o novčanim tokovima, evidencije o prihodima, rashodima i obavezama su nepotpune i neblagovremene i finansijski izvještaj nije popunjen na način kako je Centralna izborna komisija BiH propisala Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljnjem tekstu: Pravilnik), čime su prekršene odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Politička stranka nije uspostavila adekvatne evidencije o novčanim tokovima u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju.

- U finansijskom izvještaju politička stranka nije prijavila devizni račun broj: 1012722681, otvoren kod Privredne banke d.d. Sarajevo,.

Iako je banka u svom aktu, broj: 03-01-02-7569/22 od 13.09.2022. godine navela da Nezavisna bosanskohercegovačka lista u toku 2021. godine nije ostvarila promet, stranka je u skladu sa odredbama iz člana 11. Pravilnika bila obavezna prijaviti račun u finansijskom izvještaju koji je podnijela Centralnoj izornoj komisiji BiH.

- Politička stranka je u finansijskom izvještaju prijavila promet blagajne: početno stanje 216,15 KM, uplate u blagajnu u iznosu od 5.676,41 KM, isplate iz blagajne u iznosu od 3.854,27 KM i stanje sredstava na blagajni na dan 31.12.2021, godine u iznosu od 2.038,29 KM. Uvidom u izvode sa transakcijskog računa utvrđene su uplate sredstava u blagajnu, kao blagajnički maksimum, u iznosu od 4.550,00 KM.

Takođe, u poslovnim knjigama su utvrđene pogrešne evidencije, kojima su promet blagajne i stanje sredstava na blagajni neosnovano prikazani u većem iznosu za 1.126,41 KM.

Pored navedenog, politička stranka je promet gotovine putem blagajne, kao i sredstva na dan izvještajnog perioda, u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju iskazala u nepostojećim novčanim apoenima.

(2) U poslovnim knjigama politička stranka nije uspostavila evidencije o prihodima u skladu sa računovodstvenim propisima i odredbama člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka. Takođe, stranka nije pravilno iskazala prihode ni u finansijskom izvještaju koji je podnijela Centralnoj izornoj komisiji BiH.

- Uvidom u dokumentaciju o ostalim prihodima utvrđeno je da je stranka kao ostali prihod, u iznosu od 12.500,00 KM, prijavila ukupan iznos koji je ostvarila prodajom motornog vozila. Istovremeno, stranka je u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju iskazala gubitak od prodaje motornog vozila u iznosu od 11.592,57 KM, što odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti vozila u momentu prodaje.

² U skladu sa odredbom iz člana 8. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka privatna preduzeća koja su s organima izvršne vlasti na svim nivoima u Bosni i Hercegovini sklopila ugovor o javnoj nabavci usluga, ugovor o javnoj nabavci roba ili ugovor o javnoj nabavci radova u skladu s propisima o javnim nabavkama u Bosni i Hercegovini ne mogu finansijski pomagati političke stranke ako vrijednost ugovora u jednoj kalendarskoj godini prelazi iznos od 10.000,00 KM

Na osnovu navedenog utvrđeno je da je politička stranka ostvarila dobitak od prodaje motornog vozila u iznosu od 907,43 KM, a ne prihod od 12.500,00 KM, kako je evidentirala u poslovnim knjigama i prijavila u finansijskom izvještaju.

- Povrat takse za ovjeru za učešće na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 3.800,00 KM, koji je izvršen u skladu sa Odlukom Centralne izborne komisije BiH o povratu uplaćenog iznosa takse za ovjeru, broj: 06-1-07-3-163/21 od 25.02.2021. godine, politička stranka je evidentirala kao prihod iz budžeta Kantona Sarajevo.
S obzirom da su političkoj stranci vraćena njena sredstva, te da uplata takse nije pravilno evidentirana u poslovnim knjigama 2020. godine, stranka nije ostvarila prihod iz budžeta, koji je u finansijskom izvještaju prijavila u iznosu od 3.800,00 KM. Navedeni iznos stranka je trebala evidentirati kao ostali prihod.
 - Tranšu u iznosu od 2.560,00 KM, koju je ostvarila iz budžeta Bosansko-podrinjskog kantona, politička stranka je prijavila kao prihod iz budžeta Kantona Sarajevo.
 - Politička stranka nije evidentirala u poslovnim knjigama, niti je prijavila u finansijskom izvještaju nenovčane donacije ostvarene neplaćanjem zakupnina poslovnog prostora u Općini Stari Grad Sarajevo i Općini Kalesija, kao što je navedeno u nalazu pod b). Neprijavlivanjem nenovčanih donacija stranka je prekršila odredbe člana 13. i člana 18. Pravilnika.
 - Nenovčane donacije pravnog lica JATA GROUP d.o.o. Srebrenik u iznosu od 3.902,64 KM, politička stranka je evidentirala kao donaciju pravnog lica Tehnograd-company d.o.o. Tuzla u navedenom iznosu, a donaciju u iznosu od 500,00 KM uopšte nije prijavila u finansijskom izvještaju.
- (3) Evidencije o rashodima politička stranka nije uspostavila blagovremeno i u skladu sa računovodstvenim propisima. U poslovnim knjigama stranka je dio troškova evidentirala u momentu plaćanja, a ne u momentu kada je političkoj stranci pružena usluga, pa nije moguće utvrditi da li je politička stranka ostvarila i druge troškove osim onih koje je prijavila u finansijskom izvještaju.
- Stranka nije evidentirala u poslovnim knjigama i nije prijavila u finansijskom izvještaju troškove zakupnine poslovnih prostora, koje su joj dodijelile Općina Stari Grad Sarajevo, Općina Kalesija i Općina Vogošća.
S obzirom da su druge političke stranke, koje su koristile poslovni prostor u Općini Stari Grad Sarajevo, u svojim finansijskim izvještajima prijavile zakupninu u iznosu od 391,14 KM, da se zaključiti da je i Nezavisna bosanskohercegovačka lista ostvarila trošak u istom iznosu.
Prema podacima iz akta Općine Kalesija, broj: 02-04-1748/22 od 02.08.2022. godine, zakupnina poslovnog prostora koji je koristila Nezavisna bosanskohercegovačka lista iznosila je 199,50 KM.
Općina Vogošća je u svom aktu broj: 03-36-S1/22 od 10.08.2022. godine navela da je Nezavisna bosanskohercegovačka lista tokom 2021. godine koristila poslovni prostor površine 18 m², koji se nalazi u Upravnoj zgradi "Jasmin Isanović-Žuti", te da cijena zakupa iznosi 11,7 KM/m². U skladu sa navedenim, cijena mjesečnog zakupa je iznosila 210,60 KM, pa je zakupnina za 2021. godinu iznosila 2.527,20 KM.
 - Trošak zakupnine poslovnog prostora koji je političkoj stranci dodijelila Općina Ilidža u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju stranke evidentiran je u iznosu od 187,90 KM, iako je prema ugovoru o zakupu trošak iznosio 366,48 KM.

- Politička stranka je u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju evidentirala gubitak od prodaje motornog vozila u iznosu od 11.592,57 KM, iako je prodajom ostvarila dobitak u iznosu od 907,43 KM, kao što je predhodno objašnjeno u stavu (2).

(4) Politička stranka nije uspostavila potpune evidencije o svojim obavezama.

- U poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju stranka nije evidentirala obaveze prema Općini Vogošća u iznosu od 2.527,20 KM i Općini Kalesija u iznosu od 27,00 KM po osnovu neplaćenih zakupnina za 2021. godinu.
- S obzirom da je Nezavisna bosanskohercegovačka lista dio troškova evidentirala u momentu njihovog plaćanja, a ne u momentu kada je stranci pružena usluga, te da je pregledom finansijskog izvještaja utvrđeno da stranka nije evidentirala dio troškova, nije moguće utvrditi da li je na dan 31.12.2021. godine imala i druge obaveze, osim onih koje je prijavila u finansijskom izvještaju.

(5) Uvidom u potvrde o primljenim donacijama od fizičkih lica, utvrđeno je da iste nisu izdate u skladu sa odredbama iz člana 6. stav (1) Pravilnika.

Potvrde ne sadrže broj ličnog dokumenta donatora, niti adresu i mjesto prebivališta donatora.

(6) Uvidom u finansijsku dokumentaciju političke stranke i knjigovodstvene isprave utvrđeni su nedostaci kod dijela računa dobavljača koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima³.

- Na osnovu računa za reprezentaciju, koji su u procesu pregleda finansijskog izvještaja uzeti kao uzorak, nije moguće utvrditi količinu i cijenu pruženih ugostiteljskih usluga.
Na računu pravnog lica Europa d.o.o. Sarajevo Hotel Holiday broj: 2021/1-80-216-502 od 19.07.2021. godine, na iznos od 2.098,00 KM, političkoj stranci je fakturisano piće u količini 1 po cijeni od 98,00 KM i hrana u količini 1 po cijeni od 2.000,00 KM.
Na računu istog pravnog lica, broj: 2021/1-80-216-1587 od 18.11.2021. godine, na iznos od 1.336,50 KM, političkoj stranci je fakturisano piće u količini 1 po cijeni od 86,50 KM i hrana u količini 1 po cijeni od 1.250,00 KM.
- Račun pravnog lica Neimari d.o.o. Sarajevo broj: 74/2021 od 04.08.2021. godine koji je stranci ispostavljen za izvedene građevinsko-zanatske i elektroradove u iznosu od 7.001,28 KM nije potpisan od strane Nezavisne bosanskohercegovačke liste kao investitora, niti postoji drugi dokument koji bi potvrdio da su izvedeni radovi koji su fakturisani i koje je politička stranka platila.
- Edukacioni centar „Barbados“ d.o.o. Sarajevo P.J. „Internet klub“ Vogošća je političkoj stranci fakturisao obradu i print flajera u vrijednosti od 1.007,00 KM. Račun nije potpisao isporučilac materijala, niti je politička stranka potvrdila njegov prijem.

Pored navedenog, utvrđeno je da računi nisu ovjereni za plaćanje i knjiženje u poslovne knjige stranke, što potvrđuje činjenicu da politička stranka nije uspostavila sistem kontrola knjigovodstvenih isprava u skladu sa računovodstvenim propisima⁴.

³ U skladu sa računovodstvenim propisima, sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i obim nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja, potpise osoba kojima se potvrđuje da je materijal isporučen, odnosno usluga izvršena i sl.

⁴ Knjigovodstvena isprava prije knjiženja mora biti prekontrolisana sa stanovišta formalne, suštinske i računске ispravnosti i ovjerena od ovlaštenih lica u pravnom licu.

- (7) Uvidom u račune za knjigovodstvene usluge koje je političkoj stranci ispostavila Agencija Agens Sarajevo vlasnica Nermina Jusić, u iznosu od 14.040,00 KM, utvrđeno je da politička stranka nema uspostavljene interne kontrole, a što je propisano odredbom člana 11. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Iako je vlasnica Agencije Agens Sarajevo lice ovlašteno za podnošenje finansijskog izvještaja Nezavisne bosnskohercegovačke liste za 2021. godinu, računi za knjigovodstvene usluge, broj: 2021-312 od 30.07.2021. godine na iznos od 8.190,00 KM i račun broj: 2021-537 od 29.12.2021. godine na iznos od 5.850,00 KM, koje je ispostavila Nermina Jusić, nisu kontrolisani od strane druge ovlaštene osobe u političkoj stranci, niti su isti odobreni za plaćanje i knjiženje u poslovnim knjigama političke stranke.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Nezavisnoj bosanskohercegovačkoj listi da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da svake godine donosi program utroška sredstava i da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristi isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom,*
- *da uspostavi evidenciju o donacijama, bez obzira na koji način ih ostvaruje i prijavljuje ih u finansijskom izvještaju,*
- *da se ne finansira iz zabranjenih izvora,*
- *da uspostavi pravilne, blagovremene i potpune evidencije o novčanim tokovima, prihodima, rashodima i obavezama,*
- *da potvrde o primljenim donacijama izdaje u skladu sa odredbama Pravilnika i*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa njenim podzakonskim aktima.*

Stranci se posebno preporučuje da obrati pažnju na ispravnost knjigovodstvenih isprava i da uspostavi sistem interne kontrole.

KOMENTAR

Politička stranka se nije očitovala na nalaze revizije navedene u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Šef Službe za reviziju, revizor

Mr.sc. Hasida Gušić